

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/83/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219364
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113219364.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 26 429 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: E. H., bytom Z. XXX, o zaplatenie 1.646,27 Eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4C/5/2013 - 55 zo dňa 17. 01. 2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa prerušil konanie do skončenia veci vedenej Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 6Co 156/2013.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ v konaní uplatňuje právo zo zmenky, pričom Krajský súd v Prešove v obdobnej veci uznesením sp. zn. 6Co/156/2013 zo dňa 16.10.2013 rozhodol podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o predložení prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru v znení: „či sa má čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4 Smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offa preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla“.

Prvostupňový súd ďalej uviedol, že od rozhodnutia Súdneho dvora o prejudiciálnej otázke závisí vývoj v predmetnej veci, lebo ak Súdny dvor odpovie na otázku kladne, súd môže posudzovať spotrebiteľskú zmluvu napriek indosácii zmenky a napriek prísnej formálnosti a abstraktnosti zmenkového práva, a tak sa súdu otvorí možnosť vykonať ex offa súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok a možnosť ex offa kontroly, či nejde o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu neuvedenia RPMN. Tak v súčasnosti, ako aj v čase vystavenia zmienek objektívne existovalo a existuje v rámci Európskej únie a jej členských štátov tzv. spotrebiteľské právo, ktorého účelom je predovšetkým zabezpečiť ochranu spotrebiteľa nastolením reálnej, nielen formálnej rovnosti účastníkov, čo sa týka ich práv a povinností v spotrebiteľských vzťahoch. S poukazom na ust. § 109 ods. 1 písm. b), c) Občianskeho súdneho poriadku, konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 6Co 156/2013, lebo v tomto konaní Krajský súd v Prešove dospel k záveru, že ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. je v rozpore s iným vnútroštátnym zákonom (§ 4 ods. 3 zákona č. 250/2001 Z.z. ako aj s ust. § 495 Občianskeho zákonníka), ako aj s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, smernicou 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z

19.05.1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov, článkom 4 ods. 2 smernice Rady 87/102 z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru a článkom 11 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu).

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 156/2013 o predložení prejudiciálnej otázky a o prerušení konania nie je právoplatné, a to vzhľadom na to, že voči nemu bolo podané odvolanie. Z toho vyplýva fakt, že formulovaná prejudiciálna otázka nebola právoplatne predložená Súdnemu dvoru Európskej únie, a teda nebol založený žiadny dôvod na prerušenie konania. Tvrdil, že v prejednávanej veci je možné pokračovať bez prerušenia konania, pretože formulovaná prejudiciálna otázka nie je pre vec významná. Podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového môže dlžník (vystaviteľ zmenky) uplatniť námietku, ktorá by inak patrila pôvodnému majiteľovi zmenky - remitentovi len v prípade preukázania, že terajší majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka. Ak zo strany odporcu nie je vznesená a preukázaná takáto námietka, neexistuje dôvod, na základe ktorého by súd mohol opodstatnene vykonať dokazovanie týkajúce sa obsahu kauzálnej zmluvy predchádzajúcej vystaveniu zmenky. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má za následok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy, teda ani na hospodársky dôvod jej vzniku. Majiteľ zmenky nemusí preukazovať nič iné, iba to, že je vlastníkom zmenky. Je vylúčené, aby dlžník zo zmenky v súdnom konaní namietal skutočnosti, ktoré sú založené na jeho vlastných vzťahoch s prvým majiteľom zmenky. Výnimku z abstraktnosti zmenkového záväzku tvorí preukázaná námietka dlžníka, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka. Len v prípade, že zmenkový dlžník takúto námietku vznesie a preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky. K prerušeniu konania Krajským súdom v Prešove vo veci sp. zn. 6Co 156/2013 navrhovateľ uviedol, že krajský súd predložil Súdnemu dvoru Európskej únie hypotetickú otázku a navyše nerešpektoval platné procesné predpisy uplatniteľné na konanie vo veci samej, lebo súdy majú aplikovať predovšetkým jednoznačný procesný rámec určený navrhovateľom, ktorým je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Nedodržanie lehôt súdom a následné neuspokojenie pohľadávky môže založiť zodpovednosť členského štátu za škodu spôsobenú porušením práva Európskej únie. Súdy sa formou predloženia prejudiciálnej otázky snažia obísť kontradiktórnosť európskeho konania s nízkou hodnotou sporu. Ďalej uviedol, že Slovenská republika je viazaná obsahom Ženevskej zmenkovej konvencie a Ženevského jednotného zmenkového zákona, pričom reálnym výrazom tejto viazanosti bol úplný prenos obsahu týchto medzinárodných zmlúv do Zákona zmenkového a šekového, ktorý je naďalej bez zmeny účinný na území Slovenskej republiky a je rozhodným hmotnoprávnym normatívnym aktom aj v tejto prejednávanej veci. Označené medzinárodné zmluvy majú prednosť pred právom Európskej únie, a to podľa čl. 351 Zmluvy o Európskej únii (ustanovenia zmlúv neovplyvnia práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzavretých pred 1. januárom 1958 alebo pre prístupujúce štáty pred dňom ich prístupu medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi na jednej strane a jedným alebo viacerými tretími krajinami na strane druhej). Nie je preto možné položiť prejudiciálnu otázku tak, že bude posudzovaná z hľadiska rozporu vnútroštátnej právnej úpravy obsahovo zhodnej s medzinárodnou právnou úpravou s úpravou sekundárneho práva Európskej únie. Medzinárodná právna úprava má vždy prednosť pred sekundárnym právom. Ignorovanie platnej právnej úpravy zmenkového práva bude predstavovať porušenie medzinárodných záväzkov, ktoré sa Slovenská republika zaviazala dodržiavať. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporcovi bolo odvolanie navrhovateľa doručené na vedomie postupom podľa ust. § 209a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Predmetom konania je uplatnenie nároku navrhovateľa vyplývajúceho zo zmenky, a to v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie č. 861/2007). Cieľom európskeho konania pre pohľadávky s nízkou hodnotou sporu je zjednodušenie a zrýchlenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zníženie nákladov, ktorých pohľadávka v čase doručenia tlačiva Návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000 Eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov (čl. 1, 2 bodu 1 Nariadenia č. 861/2007).

V zmysle článku 19 Nariadenia č. 861/2007 sa európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Prvostupňový súd odôvodnil napadnuté uznesenie s poukazom na ust. § 109 ods. 1 písm. b), c) Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorých súd konanie preruší, ak

- rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.
- rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Citované ustanovenie upravuje tzv. obligatórne prerušenie konania, čo znamená prerušenie konania, ktoré je pre samotné konanie nevyhnutné a nie je závislé na úvahe prejednávajúceho sudcu, na rozdiel od prerušenia konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Zo žiadneho zákonného ustanovenia však nevyplýva, že rozhodnutie o prerušení konania nemusí rešpektovať požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 Občianskeho súdneho poriadku, článok 1 Nariadenia č. 861/2007).

Z obsahu spisu a napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvého stupňa vychádzal pri rozhodovaní o prerušení konania z predpokladu, že aj v danej právnej veci ide o právo zo zmenky, ktorá má základ v zmluve o spotrebiteľskom úvere, tak ako to bolo vo veci Krajského súdu v Prešove vedenej pod sp. zn. 6Co156/2013. Obsah spisu (tlačivo A - návrh na uplatnenie pohľadávky, fotokópia zmenky, výpis z obchodného registra navrhovateľa, tlačivo B - žiadosť o doplnenie a/alebo opravu tlačiva A, odpoveď na žiadosť súdu, rozhodnutie o miestnej príslušnosti, záznam o zaplatení súdneho poplatku) však danému tvrdeniu nenasvedčuje. Z činnosti súdu je známe, že indosácia zmeniek spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava (aj v prípade spotrebiteľských zmlúv) bola pomerne častá a množstvo súdnych sporov svedčí o tom, že k indosáciám zmeniek na navrhovateľa došlo. Uvedené skutočnosti však samé o sebe bez preukázania ďalších skutočností, nie sú dôvodom na prerušenie konania. Pre prerušenie konania nepostačuje predpoklad a domnienka, že pred Súdnym dvorom Európskej únie sa rieši otázka, ktorá môže mať význam aj pre rozhodnutie súdu v preskúmvanej veci.

Cieľom Nariadenia č. 861/2007 je podporovať základné práva a zohľadňovať najmä zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Súd alebo tribunál by mal rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy (bod 9 Nariadenia č. 861/2007). V súlade s takto zadefinovanými cieľmi Nariadenia č. 861/2007 nemôže byť odvolacím súdom akceptované paušálne prerušenie konania bez skúmania splnenia podmienok pre takýto postup.

Z týchto dôvodov odvolací súd v zmysle § 221 ods. 1 písm. i) Občianskeho súdneho poriadku zrušil napadnuté uznesenie, lebo na jeho vydanie neexistovali dôvody.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa postupovať v zmysle procesných pravidiel vyplývajúcich z Nariadenia č. 861/2007, a to v zmysle čl. 4, 5 v lehotách vyplývajúcich z čl. 7 tohto nariadenia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.